ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ..

សុន្ទរកថា
ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ថ្លែងក្នុងឱកាសបិទសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារឆមាសទី១
និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២

សូមគោរព :

- **គណៈអធិបតី**
- **លោក Arnaud de VILLEPOIX ជំនាញការ IMF ប្រចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**
- **លោក Robert Beerens ជំនាញការនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**
- **លោក Ye-Hong Ahn ជំនាញការធនាគារកណ្តាលកូរ៉េ នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**
- **លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីស្នេហា**

នៅពេលនេះ សន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារក្នុងឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារបស់យើងបានឈានដល់ទីបញ្ចប់ ប្រកបដោយជោគជ័យ ក្រោមបរិយាកាសសប្បាយរីករាយនិងស្និទ្ធស្នាលបំផុត ។ ជារួម ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃយ៉ាងខ្ពស់ថា សន្និបាតយើងថ្ងៃនេះ ពិតជាបានផ្តល់ខ្លឹមសារសំខាន់ៗចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទាំងអស់គ្នា ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថា សមាជិក-សមាជិកានៃអង្គសន្និបាតយើង ពិតជាក្តាប់បានពីខ្លឹមសារសំខាន់ អនុសាសន៍ណែនាំ និងក្តាប់បានទិសដៅការងារយកទៅអនុវត្ត ដើម្បីអភិវឌ្ឍធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរថែមទៀត ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ដែលបានផ្តល់បទអន្តរាគមន៍និងអនុសាសន៍ល្អៗជូនអង្គសន្និបាតយើង ។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះសមាជិក-សមាជិកាទាំងអស់ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃចូលរួមក្នុងអង្គសន្និបាត និងខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ខ្លឹមសារសំខាន់ៗ ទិសដៅការងារសម្រាប់ឆមាសទី២ និងមានវត្តមានក្នុងអង្គសន្និបាតនេះតាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ ។

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ២៥, ឡូត៍លេខ ២២-២៤ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ, ទូរស័ព្ទ : (៨៥៥-២៣) ៧២២ ៥៦៣, ទូរស័ព្ទ . ទូរសារ : (៨៥៥-២៣) ៤២៦ ១១៧

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ខ្ញុំបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃនេះ អង្គសន្និបាតរបស់យើងបាន ប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងសកម្ម ដោយផ្ដោតលើចំណុចសំខាន់ៗ ដូចតទៅ ៖

១/- ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសមិទ្ធផលការងាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា : កាលពីព្រឹក មិញនេះ លោកស្រី ស្រី ស៊ីយុត បានជម្រាបជូនអង្គសន្និបាតអំពីសមិទ្ធផលការងាររបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្នុងការដឹកនាំនយោបាយរូបិយវត្ថុដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃ ការត្រួតពិនិត្យ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ការងារគណនេយ្យ ការងារ IT ការងារប្រតិបត្តិការជាមួយ សាខារាជធានី-ខេត្ត ការងារប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ការងារសវនកម្ម និងអធិការកិច្ច និងការងារអគ្គលេខា ជាដើម ។ ការងារទាំងអស់នេះ ពិតជារួមចំណែកក្នុងការ ពង្រឹងប្រតិបត្តិការធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សុខភាពប្រព័ន្ធធនាគារទាំងមូល និងការរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃ និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ឆ្ពោះទៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយចីរភាព ស្រប តាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ របស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ។

នៅឆ្នាំ២០១២នេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោករំពឹងថា មានអត្រាកំណើនទាប និង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់អឺរ៉ុបអាចមាននិន្នាការធ្លាក់ចុះបន្តិច ។ សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ីនៅរក្សាបាន នូវភាពរឹងមាំនៃមូលដ្ឋានកំណើនរឹងមាំ ពិសេសប្រទេសចិន ឥណ្ឌា និងឥណ្ឌូណេស៊ី ។ ចំពោះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅឆ្នាំ២០១២នេះ រំពឹងថានឹងមានកំណើន ៧% ប្រហាក់ប្រហែលនឹង ឆ្នាំមុនដែរ ។ កំណើននេះទ្រទ្រង់ដោយវិស័យកសិកម្ម ទេសចរណ៍ កាត់ដេរ និងវិនិយោគផ្ទាល់ បរទេស ។

ដើម្បីរួមចំណែកពង្រឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត និង គាំទ្រចីរភាពនៃកំណើននេះ ខ្ញុំសូមលើកឡើងនូវមតិខ្លះៗដើម្បីឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិកទាំងនៅ ទីស្នាក់ការកណ្ដាលនិងនៅសាខារាជធានី-ខេត្ត ជ្រាបពីអ្វីដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវធ្វើ នាពេលអនាគត ដូចតទៅ ៖

២/- ការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនិងអធិការកិច្ច : លោក ហ៊ុយ ណាវី ក៏បានជម្រាបជូនអង្គសន្និបាត រួចហើយដែរ ។ ខ្ញុំពិនិត្យឃើញថា ការងារនេះកន្លងមក មន្ត្រីយើងបានបំពេញបានល្អប្រសើរ ហើយ ។ ការងារសវនកម្មប្រៀបដូចជាការធ្វើ Medical Checkup ខ្លួនឯង ដើម្បីរកឱ្យឃើញ ពីចំណុចខ្លាំងនិងចំណុចខ្សោយសម្រាប់កែតម្រូវ ។

សូមអនុវត្តការងារនេះ តាមអនុសាសន៍ណែនាំរបស់លោកអគ្គពិនិត្យដែលបាន លើកឡើង ដើម្បីកែលម្អចំណុចខ្វះខាតទាក់ទងនឹងការប្រើលេខសម្ងាត់ (password) និង

លេខសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអ្នកប្រើប្រាស់ (user ID) សក្ខីបត្រសម្រាប់ប្រតិបត្តិការបង់ប្រាក់-បើកប្រាក់ ការដឹកជញ្ជូនទំនិញពិសេស និងភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុក ។ ចំណុចដែលបានលើកឡើងទាំងអស់នេះ គឺទាក់ទងនឹងសុវត្ថិភាពប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល។ ការងារនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់វាយតម្លៃពីភាពរឹងមាំ សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃប្រតិបត្តិការធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ស្របតាមគោលការណ៍អភិបាលកិច្ច ។

ដើម្បីបន្តដំណើរការការងារនេះឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និងមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត ខ្ញុំសូមស្នើសុំឱ្យបន្តចុះតាមដានការអនុវត្តតាមអនុសាសន៍ដែលបានលើកឡើង និងរៀបចំយន្តការវាយតម្លៃហានិភ័យប្រតិបត្តិការតាមផ្នែក និងពង្រឹងការងារអធិការកិច្ច ទាំងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនិងសាខារាជធានី-ខេត្តបន្តទៀត ។ យើងត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងកំណត់អាទិភាពតាមលំដាប់លំដោយចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Flexcube ។

យើងតែងតែធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញរបស់យើងសម្រាប់ការងារនេះជាប់ជាប្រចាំ ទាំងនៅកន្លែងនិងក្រៅប្រទេស ។ នៅឆ្នាំនេះ យើងនឹងបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញចំនួន ២រូបទៀតទៅធ្វើកម្មសិក្សានៅធនាគារកណ្តាលលុចហ្សំបួរ ដើម្បីហាត់រៀនការងារជាក់ស្តែង ជាពិសេសទៅសិក្សាស្វែងយល់ពីរបៀបធ្វើសវនកម្មការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ។

៣/- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារ : ឯកឧត្តម ប៉ាល់ ប៊ុយបុណ្ណាង បានជម្រាបជូនអង្គសន្និបាតរួចហើយ អំពីការរីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។ សុវត្ថិភាពនិងស្ថិរភាពនៃប្រព័ន្ធធនាគារ គឺជាការងារអាទិភាពដែលយើងត្រូវពង្រឹងជាប់ជាប្រចាំ ទាំងគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។ ដើម្បីអនុវត្តការងារនេះបានសម្រេច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធវិភាគរបាយការណ៍ COBRA ទៅជាប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យលើឯកសារ (Off-site Supervision System) វិញ ។ ប្រព័ន្ធនេះជាប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យថ្មីផ្អែកលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ (Risk-based) ដែលផ្តោតការត្រួតពិនិត្យជាសំខាន់ទៅលើទិន្នន័យហិរញ្ញវត្ថុ ការបញ្ជូនរបាយការណ៍តាមប្រព័ន្ធ internet, ការវិភាគស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងហានិភ័យ, សាវតារធនាគារ, និងវិធានការកែតម្រូវជាបន្ទាន់ ។ ជាមួយគ្នានេះ យើងត្រូវបន្តលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ញត្តិករ បន្តកែលម្អក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិឱ្យស្របតាមគោលការណ៍គ្រឹះរបស់គណៈកម្មាធិការទីក្រុងបាសែលផងដែរ រៀបចំវិធីសាស្ត្រនៃការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើទស្សនៈអនាគត (Forward-looking) និងការត្រួតពិនិត្យរួបសរុប (Consolidated) បន្ថែមលើយន្តការត្រួតពិនិត្យបច្ចុប្បន្ន ខណៈពេលដែលទីផ្សារមូលបត្រនិងទីផ្សារទុនត្រូវបានចាប់ផ្តើមដំណើរការនាពេលថ្មីៗកន្លងនេះ ។

ចំពោះវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុវិញ ក៏មានការរីកចម្រើននិងមានបណ្តាញសេវាដល់ជនបទ ។ ដើម្បីបន្តពង្រឹងនិងពង្រីកវិស័យនេះឱ្យរីកចម្រើនថែមទៀត យើងត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព

ឱ្យស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែង ដូចជា ១/- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពតួនាទីការិយាល័យឥណទាន ២/- កែលម្អក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ៣/- បង្កបរិយាកាសប្រកួតប្រជែងលើអត្រាការប្រាក់ សេវានិងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ និង ៤/- ពង្រីកលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ឥណទានចំពោះប្រជាជនដែលមានចំណូលទាបនៅតំបន់ជនបទបន្ថែមទៀត ។

៤/- ការងារអគ្គបេឡា : ឯកឧត្តម ថា យ៉ាវ បានជម្រាបជូនអង្គសន្និបាតទាក់ទងនឹងការងារគ្រប់គ្រងបេឡាប្រតិបត្តិការ ការផ្គត់ផ្គង់ធនបត្រ ការគ្រប់គ្រងថែរក្សាការពារឃ្លាំងទ្រព្យសម្បត្តិ និងការដឹកជញ្ជូនធនបត្រ មានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ទាំងផ្នែកបរិមាណ និងគុណភាព បន្ទាប់ពីយើងបានកែលម្អសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្តឡើងវិញ ។ ការងារអគ្គបេឡា គឺជាការងារបច្ចេកទេសដែលទាមទារទាំងផ្នែកជំនាញ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ភាពស្មោះត្រង់ និងការតស៊ូអត់ធ្មត់ចំពោះការងារ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារ តម្រូវឱ្យមន្ត្រីទាំងអស់បន្តប្រកាន់ខ្ជាប់នូវភាពស្មោះត្រង់ សីលធម៌ វិន័យការងារ និងគោរពតាមការចាត់តាំងបន្ថែមទៀត ។

ការថែរក្សាសុវត្ថិភាពឃ្លាំងទ្រព្យសម្បត្តិជាតិ តម្រូវឱ្យមន្ត្រីមានវិន័យការងារ ភាពស្មោះត្រង់ និងការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ក្នុងការទុកដាក់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ព្រមទាំងត្រូវបង្កើនការប្រុងប្រយ័ត្នថែមទៀត ដើម្បីការពារទឹកជំនន់ ។

ចំពោះការពង្រឹងវិន័យការងារ ខ្ញុំសូមឯកភាពតាម ឯកឧត្តម ថា យ៉ាវ ដែលបានលើកឡើង ។ ខ្ញុំស្នើសុំឱ្យគ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងវិន័យការងារ និងចាត់តាំងឱ្យមានអ្នកប្រចាំការនៅកន្លែងការងារ នៅរាល់ថ្ងៃចុងសប្តាហ៍និងថ្ងៃបុណ្យ ដើម្បីថែរក្សាការពារនូវសុវត្ថិភាពទ្រព្យសម្បត្តិយើងកុំឱ្យបាត់បង់ ឬបង្ការក្រែងមានហេតុការណ៍ណាមួយកើតឡើងដោយចៃដន្យ អាចដោះស្រាយបានទាន់ពេលវេលា ។

៥/- ការងារពង្រឹងស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ : ដូច ឯកឧត្តម ស៊ុំ សន្និសិទ្ធ បានជម្រាបជូនអង្គសន្និបាតអញ្ចឹង បញ្ហាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុជារឿងថ្មីសម្រាប់អាជ្ញាធរនៃប្រទេសក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ដូច្នេះយើងត្រូវសហការគ្នាពង្រឹង ខណៈដែលវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុកំពុងរីកចម្រើន និងមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។ ការរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងផ្នែកបណ្តាញសេវានិងផលិតផលនេះ បានផ្តល់សញ្ញាណពីរ គឺ *១/-* ជួយរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម និង *២/-* បានបង្ហាញពីសញ្ញាណថ្មីសម្រាប់អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ញត្តិករ ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់គ្រងហានិភ័យទាំងឡាយដែលអាចកើតមានឡើង ដោយសារពិពិធកម្មនៃសេវានិងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ខ្ញុំសូមជម្រាបផងដែរថា បច្ចុប្បន្ននេះ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍កំពុងប្រឈមបញ្ហាធំពីរ គឺ ៖

១- ប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅតែមានលក្ខណៈផុយស្រួយ ដោយសារធនាគារធំៗមួយចំនួននៅតែមានអនុបាតបំណុលខ្ពស់ក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ (leverage) និងគុណភាពទ្រព្យសកម្មស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមិនទាន់រឹងមាំ និង

២- អតុល្យភាពនៃរចនាសម្ព័ន្ធទ្រង់ទ្រាយធំ (Large structural imbalance) : ដោយសារក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មនិងប្រជាជននៅតែមានបន្ទុកបំណុលខ្ពស់ វិស័យអចលនទ្រព្យនៅប្រទេសមួយចំនួននៅតែមានបញ្ហានៅឡើយ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើការនាំចេញ ។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាហានិភ័យនេះ គឺតម្រូវឱ្យ ៖

១- ធនាគារកណ្តាលនៃបណ្តាប្រទេសត្រូវកែលម្អក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ (SIFIs) ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅថែមទៀត ។ បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់គ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ (SIFIs) ត្រូវមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និងមានលក្ខណៈប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ក្នុងនោះក៏ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់គ្រងដល់បណ្តាក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងធំៗផងដែរ ។

ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ថ្មីៗនេះ ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ (BIS) បានកំណត់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុធំៗ លំដាប់ពិភពលោកដែលមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ (G-SIFIs) ចំនួន ២៩ គ្រឹះស្ថាន ក្នុងនោះនៅអាស៊ីមានពីរ គឺ Bank of China នៅប្រទេសចិន និង Mitsubishi UFJ នៅប្រទេសជប៉ុន ។ គោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យត្រូវពង្រីកការយកចិត្តទុកដាក់ដល់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារនិងវិស័យធនាគារស្រមោល (Shadow Banking) ដែលបច្ចុប្បន្នមានប្រតិបត្តិការច្រើនជាងប្រតិបត្តិការរបស់វិស័យធនាគារ ហើយពុំត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ពីសំណាក់អាជ្ញាធរទេ ។

២- ធនាគារកណ្តាលនៃបណ្តាប្រទេសកំណត់និងរៀបចំវិធានការគ្រប់គ្រងធនាគារធំៗក្នុងស្រុករបស់ខ្លួនដែលមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ (D-SIFIs) ដោយកំណត់ថា គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុកធំៗណាខ្លះដែលមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ និងចាំបាច់ត្រូវរៀបចំវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នឱ្យបានហ្មត់ចត់ ដើម្បីកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានជាយថាហេតុ នៅពេលធនាគារធំៗនោះដួលរលំ ។

៣- ការកែទម្រង់ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ : ត្រូវបន្តអនុវត្តដើម្បីពង្រឹងភាពរឹងមាំនិងអភិបាលកិច្ចល្អរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងផ្អែកមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្ននិងផ្អែកម៉ាក្រូ

ប្រុងប្រយ័ត្ន តាមរយៈការខិតខំអនុវត្តតាមគោលការណ៍គ្រឹះថ្មីៗរបស់គណៈកម្មាធិការទីក្រុងបាសែល និងរៀបចំឱ្យមានវិធានការសម្រាប់ទប់ទល់និងដោះស្រាយវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ។

នៅកម្ពុជា ដើម្បីការពារហានិភ័យក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ តម្រូវឱ្យអាជ្ញាធររៀបចំនូវក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ ប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្នជាមុន វិធានការការពារ គ្រប់គ្រងនិងដោះស្រាយវិបត្តិ ស្របតាមគោលការណ៍គ្រឹះរបស់គណៈកម្មាធិការទីក្រុងបាសែល ក្នុងក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូប្រុងប្រយ័ត្ននិងមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ យើងត្រូវបន្តបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនិងបញ្ញត្តិករជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីវាយតម្លៃហានិភ័យ បញ្ហាប្រឈម និងការលើកជាវិធានការសម្រាប់ពង្រឹងស្ថិរភាពប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ យើងកំពុងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពក្រុមការងារស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់យើងបណ្តើរ ដើម្បីហាត់រៀនធ្វើការងារនេះបណ្តើរៗ ។

៦/- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ : ជាតួនាទីសំខាន់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ បច្ចុប្បន្ននេះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់នេះ ដូចជា មូលប្បទានបត្រ ការបញ្ជាទូទាត់ Credit Card, Debit Card, ATM, Easy Cash និងការទូទាត់តាមទូរសព្ទចល័តជាដើម កំពុងមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងនៅកម្ពុជា ទាំងផ្នែកបណ្តាញសេវានិងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ទន្ទឹមនឹងការដាក់ឱ្យដំណើរការទីផ្សារហ៊ុននិងទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណនាពេលថ្មីៗនេះ ក៏មានឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗថែមទៀត ដូចជា សញ្ញាបណ្ណនិងសន្លឹកហ៊ុនកើតឡើងផងដែរ ។ យើងបានបំពាក់ប្រព័ន្ធ Client Module សម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់ដែលមានលក្ខណៈមជ្ឈការ និងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញពីវិធីប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះដល់ធនាគារជាសមាជិកសភាផាត់ទាត់ ។ ប្រព័ន្ធនេះនឹងត្រូវអនុវត្តនៅឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១២នេះ ។

៧/- ការងារគ្រប់គ្រងនិងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីបុគ្គលិក : ធនធានមនុស្សគឺជាកត្តាកំណត់ជោគជ័យនៃការងាររបស់យើងលើគ្រប់ផ្នែក ។ យើងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលកម្លាំងបន្តវេនលើផ្នែកជំនាញជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីបន្តនិរន្តរភាព និងស្ថិរភាពការងាររបស់យើងនៅពេលអនាគតខណៈដែលថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីបុគ្គលិករបស់យើងកំពុងចូលនិវត្តន៍ជាបណ្តើរៗ ។ យើងទើបតែបានបង្កើតក្រុមអ្នកសេដ្ឋកិច្ចវ័យក្មេងសម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់ និងធ្វើការជាមួយនឹងតំណាង IMF ប្រចាំនៅកម្ពុជា និងជំនាញការបរទេសនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

បច្ចុប្បន្ន យើងជំរុញឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់រូបភាព ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ។ ក្នុងប្រទេស យើងបានរៀបចំវគ្គផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗ និងនៅក្រៅប្រទេស យើងមានដៃគូអភិវឌ្ឍក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ ដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល IMF, ADB, WB, មជ្ឈមណ្ឌល SEACEN, ASEAN, ASEAN+3 និងមជ្ឈមណ្ឌល Toronto និងការបណ្តុះបណ្តាលជាលក្ខណៈទ្វេភាគីជាមួយធនាគារកណ្តាលនៅតំបន់អឺរ៉ុប មានធនាគារកណ្តាលបារាំង អាល្លឺម៉ង់ និងលុចហ្សំបួរ និងនៅតំបន់អាស៊ីមានធនាគារកណ្តាលថៃ ម៉ាឡេស៊ី កូរ៉េ វៀតណាម ឡាវ និងម៉ុងហ្គោលីជាដើម ។

ដូច្នេះ សូមឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិកយើងខិតខំសិក្សារៀនសូត្របន្ថែម ដើម្បីដើរឱ្យទាន់សភាពការណ៍រីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច និងមានភាពម្ចាស់ការក្នុងការគ្រប់គ្រងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជាឱ្យកាន់តែរីកចម្រើនថែមទៀត។

៨/- ការងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ : ការងារនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងប្រទេសកម្ពុជា ។ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២នេះ ប្រទេសកម្ពុជានឹងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ហើយកាលពីចុងខែមីនាកន្លងទៅនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារកណ្តាលអាស៊ានលើកទី៨ កិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទេសាភិបាលរងអាស៊ាន អាស៊ាន+៣ និងកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត ។

តាមរយៈកិច្ចប្រជុំនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុង :(១). ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមិត្តភាពជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ដូចជា IMF, ADB, WB និងធនាគារកណ្តាលក្នុងតំបន់និងពិភពលោក (២). លើកកម្ពស់កិត្យានុភាពនិងតួនាទីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅក្នុងតំបន់និងឆាកអន្តរជាតិ (៣). ជំរុញការធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យធនាគារនៅកម្ពុជាចូលទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក និង (៤). ធ្វើជាវេទិកាថ្នាក់តំបន់សម្រាប់ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលឯកទេសកម្មដល់មន្ត្រីជំនាញ និងផ្លាស់ប្តូរយោបល់ពីការងារគ្រប់គ្រងធនាគារកណ្តាល និងការដឹកនាំនយោបាយរូបិយវត្ថុ ឆ្ពោះទៅរួមចំណែកពង្រឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាតិនិងតំបន់ ។

៩/- ការពង្រឹងប្រតិបត្តិការជាមួយសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត : គឺជាយន្តការពង្រឹងប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការបើកគណនីនិងគ្រប់គ្រងសេវាគណនីរបស់រដ្ឋ សំដៅជួយសម្រួលចរាចរសាច់ប្រាក់ ប្រតិបត្តិការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ ការទូទាត់ពាណិជ្ជកម្ម ការបង់ពន្ធអាករ និងការបើកប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនិងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនិងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទូទាំងប្រទេស ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត ស្របតាមកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដំណាក់កាលទី២ ។

ការងារនេះគឺជាការងារអាទិភាពរបស់យើង ហើយក៏ជាយន្តការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំសូមស្នើសុំឱ្យសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត ត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តមុខងារនិងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន និងសហការជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធក្នុងដែនដីរដ្ឋបាល ដើម្បីសម្រួលការដាក់ឱ្យចរាចរប្រាក់រៀល ឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និងកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀត ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីស្នេហា

ខ្លឹមសារដែលខ្ញុំបានលើកឡើងខាងលើនេះ សុទ្ធតែជាការងាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលយើងត្រូវអនុវត្តចំពោះមុខ រយៈពេលមធ្យមនិងវែងនៅពេលអនាគត ដើម្បីពង្រឹង

ប្រព័ន្ធធនាគារទាំងមូលឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូននិងមានសុវត្ថិភាព ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញាទាំងអស់ នឹងបន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងអនុវត្តទិសដៅភារកិច្ចទាំងឡាយឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យ ប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ សំដៅរួមចំណែកពង្រឹងប្រព័ន្ធធនាគារ និងអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ឱ្យមានការរីកចម្រើនប្រកបដោយចីរភាព ។

មុននឹងបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមផ្ដាំផ្ញើនូវមតិមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

១/- ត្រូវយកស្មារតីនៃអង្គសន្និបាតរបស់យើងទៅបន្តផ្សព្វផ្សាយ នៅតាមនាយកដ្ឋាន និងអង្គភាពរៀងៗខ្លួននូវខ្លឹមសារនិងអនុសាសន៍ល្អៗ ដើម្បីអនុវត្តចំពោះការងារប្រចាំថ្ងៃឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ។

២/- បន្តអនុវត្តនូវ **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០** របស់រាជរដ្ឋាភិបាលឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីបន្តអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន មានប្រសិទ្ធភាព និងមានលក្ខណៈសមាហរណកម្មជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ជាថ្មីម្ដងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដែលបានខិតខំរួមចំណែកកសាងសមិទ្ធផលយ៉ាងច្រើនសម្រាប់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងកសាងប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យទទួលបានជំនឿទុកចិត្តពីសាធារណជនជាតិ និងអន្តរជាតិ ។ ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យថ្មីៗបន្ថែមទៀត ខ្ញុំសូមស្នើសុំឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបន្តស្មារតីរួមសាមគ្គី សហការគ្នាជាប្រពៃណី និងទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារ ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗថែមទៀតនិងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងអង្គសន្និបាតតាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ និងសូមជូនពរឱ្យជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបិទអង្គសន្និបាតរបស់យើងចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ!